

Rapport
Opleidingsbeoordeling volgens Beperkt Kader

Master City Developer

Erasmus Universiteit Rotterdam

Inhoud van het verslag

1. Samenvatting van de beoordeling	2
2. Gegevens over de opleiding	5
3. Bevindingen, overwegingen en beoordeling per standaard.....	6
3.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten	6
3.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	9
3.3 Standaard 3: Toetsing.....	12
3.4 Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	14
4. Overzicht van beoordelingen	15
5. Aanbevelingen.....	16
Bijlage: Proces van beoordeling.....	17

1. Samenvatting van de beoordeling

Het visitatiepanel heeft de opleiding Master City Developer van de Erasmus Universiteit Rotterdam beoordeeld aan de hand van het beperkte kader voor de opleidingsbeoordeling volgens het Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland van de NVAO van september 2018. In deze samenvatting geeft het panel de voornaamste overwegingen weer die tot de beoordeling hebben geleid.

De organisatie van de opleiding is naar behoren. Alle functies zijn ingevuld en het management van de opleiding is stevig. Het panel waardeert de grote betrokkenheid van het management en van de modulecoördinatoren.

De opleiding heeft de aanbevelingen en voorwaarden bij de vorige visitaties opgevolgd en heeft de gewenste verbeteringen doorgevoerd.

De opleiding heeft een duidelijk eigen identiteit en slaagt erin de elementen uit het brede veld van de stedelijke gebiedsontwikkeling samen te brengen in een eigen visie en aanpak. De studenten leren met een academische houding complexe vraagstukken in de stedelijke gebiedsontwikkeling vanuit verschillende perspectieven te bekijken, te begrijpen en naar toepassingen te vertalen. De studenten worden opgeleid tot strateeg in de complexe stedelijke gebiedsontwikkeling die vanuit een economische en/of maatschappelijke en/of ecologische context het geheel en de onderdelen daarbinnen waarneemt en de vraagstukken met academische distantie weet te conceptualiseren en te abstraheren. Het panel stelt vast dat de opleiding de balans zoekt tussen de brede en verdiepende bestudering van het domein, tussen theorie en praktijk en tussen de modulaire en cumulatieve opbouw van kennis en inzicht. Het panel waardeert dit zoeken maar beveelt het opleidingsmanagement aan over het profiel van de opleiding na te denken en de identiteit van de opleiding voor de middellange termijn aan te scherpen.

De beoogde leerresultaten van de opleiding komen overeen met de doelstellingen en zijn zowel academisch als beroepsmatig goed verankerd. Ze beantwoorden aan het masterniveau.

Het panel onderschrijft de keuze voor een Engelstalige naam van de opleiding.

De toelatingseisen van de opleiding zijn valide en de toelatingsprocedure is stevig en doordacht. Het panel bepleit het premasterprogramma duidelijker in te richten in termen van verplicht te bestuderen literatuur, zo mogelijk wetenschapsfilosofisch van karakter, en verplicht te maken opdrachten en te overwegen tot enige verzwaring van dat programma te komen. Het panel onderschrijft het streven naar verscheidenheid in de groep studenten, omdat deze verrijkend kan werken.

Het panel ziet de inhoud van de modules als relevant en stevig en leidend tot het realiseren van de beoogde leerresultaten. Het curriculum is samenhangend en de opdeling in de kernfase, de verdiepfase en de specialisatiefase biedt een goede opbouw. De confrontatie van theorie en

praktijk in de verschillende modules is waardevol. Het panel beveelt evenwel aan meer differentiatie in paradigma's aan te bieden en de conceptuele, methodologische en abstraherende aspecten van de opleiding verder te expliciteren. Daarnaast bepleit het panel meer focus aan te brengen en scherper te omschrijven wat de kernfase omvat. Het panel beveelt aan met name de kernfase minder afhankelijk van gastdocenten te maken en hier de identiteit en de conceptuele en methodologische diepgang van de opleiding toch vooral door de eigen docenten te laten bepalen. Door de kernfase scherper te omschrijven kan ook meer diepgang in de verdiepingsfase worden bereikt. Het panel is te spreken over de methodelijn waarin de studenten ingewijd worden in de verschillende kanten van kwalitatief en kwantitatief wetenschappelijk onderzoek.

Het panel is zeer positief over de deskundigheid van de docenten. Zij zijn veelal gerenommeerde experts op hun gebied en zijn zeer goed in staat gespecialiseerde onderwerpen over het voetlicht te brengen. Ook heeft het panel veel waardering de modulecoördinatoren, omdat ze de rode draad binnen de modules bewaken. Hun didactische en vakinhoudelijke kwaliteiten zijn goed. Het panel merkt wel op dat de opleiding kwetsbaar is in het geval van uitval bij modulecoördinatoren.

Het didactisch concept en de werkvormen in de opleiding zijn toereikend. De studenten worden goed begeleid in deze voor hen zware studie. De lengte van de masterscripties kan beperkt worden om de studeerbaarheid te bevorderen. Het rendement van de opleiding is toereikend.

Het toetsbeleid van de opleiding is stevig en effectief. De maatregelen voor het waarborgen van de kwaliteit van de toetsing en examinering zijn afdoende. De examencommissie functioneert goed. Deze commissie heeft een goed beeld van de toetsing en examinering binnen de opleiding en weet hierover relevante ideeën, voorstellen en kanttekeningen te maken.

Het panel is op zich positief over de verschillende vormen van schrijfoopdrachten die als toetsvorm ingezet worden maar bepleit met name in de eerste modules gebruik te maken van sterker op de toetsing van kennis en inzicht gerichte toetsvormen, zoals schriftelijke tentamens. Het panel waardeert de beoordelingsformulieren voor de schrijfoopdrachten. De assessments na de kernfase en de verdiepingsfase zijn zinvolle aanvullende vormen van toetsing.

De begeleiding van de studenten bij de masterscripties is goed ingericht. Het panel waardeert de fasen van het onderzoeksvorstel en het daadwerkelijk schrijven van de scripties die in het traject onderscheiden worden. Het panel staat positief tegenover de beoordeling van de masterscripties, die door drie examinatoren wordt uitgevoerd en die gedaan wordt aan de hand van een uitgewerkt beoordelingsformulier.

De masterscripties zijn adequaat. De beoordeling van de scripties door de examinatoren van de opleiding worden door het panel onderschreven. Voor sommige scripties zou het panel een half punt minder gegeven hebben. Het panel heeft echter geen zicht op de totstandkoming van de scriptie en de zelfwerkzaamheid van de studenten waar het cijfer mede op gebaseerd is. Het panel bepleit wel de systematische analyse, conceptualisering en methodologische onderbouwing in de scripties sterker naar voren te laten komen.

Het panel waardeert de wijze waarop en de frequentie waarmee vertegenwoordigers van het werkveld bij de opleiding betrokken worden.

Naar het oordeel van het panel bereiken de studenten aan het einde van de opleiding de beoogde leerresultaten. Het panel stelt daarbij vast dat de studenten in de opleiding flinke stappen in hun ontwikkeling weten te zetten. Het panel ziet de waarde van de opleiding voor het werkveld.

Het panel dat de beoordeling van de opleiding Master City Developer van de Erasmus Universiteit Rotterdam heeft uitgevoerd, beoordeelt alle standaarden van het beperkte kader van de opleidingsbeoordeling als voldoende en komt tot het oordeel *positief* voor deze opleiding. Daarom geeft het panel het advies aan de NVAO de opleiding te accrediteren c.q. de accreditatie te laten behouden.

Rotterdam, 29 april 2020

Prof. dr. G. de Roo
voorzitter

drs. W. Vercouteren
secretaris

2. Gegevens over de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

Naam opleiding in Croho: M Master City Developer
Oriëntatie en niveau opleiding: Master Wetenschappelijk Onderwijs
Aantal studiepunten: 60 EC
Afstudeerrichtingen: Geen afstudeerrichtingen
Locatie: Rotterdam
Variant: Deeltijd
Taal: Nederlands
Registratienummer in Croho: 21PE-75066

Administratieve gegevens van de instelling

Naam instelling: Erasmus Universiteit Rotterdam
Status instelling: Bekostigde instelling
Instellingsstoets kwaliteitszorg: Voldaan

3. Bevindingen, overwegingen en beoordeling per standaard

3.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De opleiding Master City Developer is in formele zin een opleiding van het Erasmus Centre for Urban, Port and Transport Economics, onderdeel van Erasmus School of Economics (ESE) en een werkmaatschappij van de Erasmus Universiteit Rotterdam. De opleiding is een samenwerking van deze werkmaatschappij en de afdeling Management in the Built Environment van de Technische Universiteit Delft. Naast deze twee organisaties maakt de gemeente Rotterdam deel uit van het bestuur van de opleiding. De inhoudelijke verantwoordelijkheid voor de opleiding berust bij de Academische directie, bestaande uit twee hoogleraren, één uit Rotterdam en één uit Delft. Het management van de opleiding ligt in de handen van de opleidingsdirecteur en programmaleiding. De programmaleiding bestaat uit drie leden, één is de programmadirecteur, één voor inhoudelijk-didactische zaken en één voor organisatorisch-financiële aangelegenheden. Het management wordt terzijde gestaan door de opleidingscoördinator en de secretaresse. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het onderwijs berust bij de modulecoördinatoren die belast zijn met de organisatie en uitvoering van de modules. De opleiding kent een opleidingscommissie, die het management adviseert over de kwaliteit van de opleiding. Deze advisering berust onder meer op de resultaten van de evaluaties onder studenten over de modules. De examencommissie van de opleiding ziet toe op de kwaliteit van de toetsing en de examinering. De breed samengestelde Partnerraad met daarin vertegenwoordigers van private en publieke organisaties in het werkveld, voorziet de opleiding van advies over de inhoud en de aansluiting op de beroepspraktijk.

De opleiding heeft het panel informatie gegeven over de aanbevelingen van het panel bij de vorige visitatie in 2014 en over de uitspraken van het panel bij de herstelbeoordeling in 2016. Ook heeft de opleiding het panel ingelicht over de vervolgstappen die de opleiding sindsdien heeft gezet. Van belang in dat verband zijn met name de bevindingen en aanbevelingen van de tussentijdse, interne opleidingsbeoordeling in 2019.

De opleiding stelt zich tot doel studenten, die reeds werkzaam zijn in de beroepspraktijk, vertrouwd te maken met het duiden en oplossen van complexe, multidisciplinaire en interdisciplinaire vraagstukken op het gebied van stedelijke gebiedsontwikkeling. Volgens het door de opleiding opgestelde domein-specifieke referentiekader is stedelijke gebiedsontwikkeling het actief ingrijpen in de ontwikkeling van de stad of een deel daarvan door overheden en andere actoren en het verbinden van deze interventies met economische, sociale en ecologische kanten van de gebouwde omgeving. De opleiding brengt de studenten academische kennis en inzichten en een academische houding bij met als doel dat zij de context waarin zij werken beter begrijpen en dat zij beter weten te reflecteren op de gestelde opgaven en de eigen aanpak. Daarbij wordt geput uit disciplines als

economie, sociologie, geografie, bedrijfskunde, bestuurskunde, vastgoedkunde, planologie en stedenbouw. Het doel van de opleiding is de in de sector werkende studenten door deze academische onderbouwing op een hoger niveau van beroepsuitoefening te brengen.

De beoogde leerresultaten van de opleiding omvatten (1) begrip van de complexiteit van de integrale, stedelijke gebiedsontwikkeling, (2) begrip van de relaties tussen context, inhoud, actoren en middelen met betrekking tot gebiedsontwikkeling en vermogen om de onderlinge samenhang van deze te analyseren, (3) de vaardigheid om integrale, stedelijke gebiedsontwikkeling aan te sturen en (4) kennis en vaardigheden om zelfstandig onderzoek te verrichten ter bevordering van de kennisontwikkeling over integrale, stedelijke gebiedsontwikkeling. Het opleidingsmanagement ijkt de beoogde leerresultaten van de opleiding regelmatig aan die van maatgevende opleidingen op dit gebied in Nederland en daarbuiten. Daarnaast worden deze geregeld besproken met de Partnerraad om ze af te stemmen op ontwikkelingen in de beroepspraktijk. Het opleidingsmanagement heeft daarnaast een tabel opgesteld waaruit af te leiden is dat de beoogde leerresultaten overeenstemmen met de Dublin descriptoren voor het masterniveau.

De naam van de opleiding is in het Engels. De onderwijstaal is Nederlands. De Engelstalige naam is gekozen, omdat deze de inhoud van de opleiding het beste weerspiegelt. Stadsontwikkeling als Nederlandse naam zou als te operationeel en te discipline-specifiek geïnterpreteerd kunnen worden.

Overwegingen

De organisatie van de opleiding is naar behoren. Alle functies zijn ingevuld en het management van de opleiding is stevig. Het panel waardeert de grote betrokkenheid van het management en van de modulecoördinatoren.

Het panel heeft kennisgenomen van de aanbevelingen en voorwaarden bij de vorige visitaties en stelt vast dat de opleiding daarvan werk heeft gemaakt en de gewenste verbeteringen heeft doorgevoerd. De interne evaluatie in 2019 ziet het panel als nuttig.

Naar de mening van het panel beschikt de opleiding over een eigen karakter en heeft de opleiding een duidelijk eigen identiteit. De opleiding slaagt erin de talrijke elementen uit het brede veld van de stedelijke gebiedsontwikkeling samen te brengen in een eigen visie en aanpak. De studenten leren met een academische houding complexe vraagstukken in de stedelijke gebiedsontwikkeling vanuit verschillende perspectieven te bekijken, te begrijpen en naar toepassingen te vertalen. De studenten worden opgeleid tot strateeg in de complexe stedelijke gebiedsontwikkeling die het geheel en de onderdelen daarbinnen waarneemt en de vraagstukken met academische distantie weet te conceptualiseren en te abstraheren. Het panel stelt in dit verband vast dat de opleiding de balans zoekt tussen de brede en verdiepende bestudering van het domein, tussen theorie en praktijk en tussen de modulaire en cumulatieve opbouw van kennis en inzicht. Het panel waardeert dit zoeken maar beveelt het opleidingsmanagement aan over het profiel van de opleiding na te denken en de identiteit van de opleiding voor de middellange termijn aan te scherpen.

Naar de waarneming van het panel stemmen de beoogde leerresultaten van de opleiding overeen met de doelstellingen. De beoogde leerresultaten zijn zowel academisch als beroepsmatig goed

verankerd, doordat het opleidingsmanagement regelmatig zowel intern als extern geledingen daarover raadpleegt en hun input bij de mogelijk herijking of actualisering betreft. De beoogde leerresultaten beantwoorden aan het masterniveau.

Het panel onderschrijft de keuze voor een Engelstalige naam van de opleiding.

Beoordeling van de standaard

Op grond van de bovenstaande overwegingen is het panel van oordeel dat de opleiding op standaard 1 *Beoogde leerresultaten* aan de basiskwaliteit voldoet.

3.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Standaard 2. Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Het aantal instromende studenten is 25 studenten per jaargang. Dat aantal is formeel vastgelegd als zijnde het maximum. Studenten kunnen de gehele masteropleiding volgen maar kunnen zich ook inschrijven voor één of meer afzonderlijke modules. In dat geval hebben ze vanzelfsprekend geen recht op een masterdiploma. Binnen de groep van 25 studenten zijn er ongeveer vijf studenten, die afzonderlijke modules volgen. De toelatingseisen van de masterstudenten zijn geslaagd zijn voor een opleiding op wo-masterniveau, minstens vijf jaar relevante werkervaring, voldoende motivatie en genoeg tijd voor de opleiding kunnen vrijmaken. De toelatingsprocedure bestaat uit de controle op de door de student in te leveren bewijsstukken en een studieadviesgesprek. Studenten die verder aan alle criteria voldoen maar een hbo-diploma hebben, zijn toelaatbaar na het volgen van het premasterprogramma. Dat programma is met name bedoeld om academische vaardigheden en onderzoekvaardigheden aan te leren. Het premasterprogramma heeft een studielast van 10 EC en bestaat uit het schrijven van een essay, het formuleren van een kritiek op een wetenschappelijk artikel en het uitvoeren van een beperkt wetenschappelijk onderzoek. De groep studenten bestaat uit studenten met verschillende disciplinaire achtergronden en studenten met uiteenlopende praktijkervaring. Die verscheidenheid wordt als verrijkend ervaren.

Getuige een door het opleidingsmanagement opgestelde tabel, sluit het curriculum op de beoogde leerresultaten aan. Het curriculum van de opleiding telt 60 EC en heeft voor de studenten die in deeltijd studeren een nominale studieduur van twee jaar. Het curriculum van de opleiding is modulair opgebouwd. Dat wil zeggen dat de studenten acht verschillende modules volgen. De eerste drie modules (6 EC elk) vormen de kernfase van het curriculum, die als overkoepelend thema de context van de stedelijke ontwikkeling heeft. Deze modules behandelen de kernbegrippen van het vakgebied en gaan vooral over de context en het systeem van de stedelijke gebiedsontwikkeling. De daaropvolgende drie modules (6 EC elk) vormen de verdiepingsfase, die als thema stedelijke ontwikkelingsprojecten heeft. Deze modules liggen dicht bij de praktijk en gaan veel over strategie, bestuur en management. In deze modules worden ontwikkelingsprojecten en daarmee samenhangende optimalisatievraagstukken behandeld. In de zesde module brengen de studenten een bezoek aan New York om kennis te nemen van de Amerikaanse aanpak van stedelijke gebiedsontwikkeling. Ter afsluiting van zowel de kernfase als verdiepingsfase wordt studenten een assessment afgenomen om hun vorderingen en ontwikkeling ook tussentijds te toetsen (1,5 EC elk). De laatste twee modules vormen de specialisatiefase. In de zevende module (5 EC) worden de studenten ingewijd in methoden en technieken van onderzoek en stellen ze het onderzoeksvoorstel voor de masterscriptie op. In de achtste module (15 EC) voeren zij een afsluitend praktijkgericht onderzoek uit en schrijven zij de masterscriptie, die ook verdedigd wordt (1 EC). In alle modules wordt aandacht besteed aan wetenschappelijk onderzoek. Daartoe is een methodelijn opgezet waarvan de onderdelen in de modules verweven zijn.

Aan de opleiding zijn in totaal ongeveer 60 docenten verbonden. Het merendeel van deze docenten geven binnen de modules één of meer colleges over onderwerpen waarin zij gespecialiseerd zijn. Deze docenten zijn niet alleen verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam of de Technische Universiteit Delft maar ook aan de universiteiten van Amsterdam, Utrecht, Tilburg, Twente, Nijmegen en New York. Ongeveer 55 % van de docenten is gepromoveerd en 34 % van hen heeft de rang van hoogleraar. Elk van de modules wordt gecoördineerd door een modulecoördinator, die de module inleidt en bij elk college aanwezig is. De modulecoördinatoren zorgen ook voor de samenhang van de colleges binnen de module. Onderling stemmen zij de modules op elkaar af. De modulecoördinatoren zijn in het bezit van een onderwijskwalificatie, zoals BKO of SKO of hebben aantoonbare ervaring met het geven van onderwijs op dit niveau. Het opleidingsmanagement toetst dit.

Het didactisch concept van de opleiding is gericht op activerend, motiverend en stimulerend onderwijs. Het bevorderen van het leerproces van de studenten staat daarbij centraal. In elk van de modules wordt de integratie van wetenschap en praktijk nagestreefd. De werkvormen van de opleiding zijn hoorcolleges over wetenschappelijke concepten en perspectieven, case studies om deze toe te passen op praktijkcases, casusopdrachten waarin toepassing van alternatieve concepten en perspectieven wordt doordacht en uitgewerkt en de toepassing van concepten en perspectieven op de beroepspraktijk van de studenten zelf. Met 25 studenten per jaargang is de opleiding kleinschalig te noemen. De studenten ervaren de studie als zwaar, vooral doordat ze de studie naast het werk en naast het privéleven moeten volgen. De studenten kunnen zich bij vragen over modules wenden tot de modulecoördinatoren. Ze kunnen zich bij algemene vragen of voor ondersteuning bij de planning en de uitvoering van de studie tot vertegenwoordigers van het opleidingsmanagement wenden. De studenten hebben één dag college per week. Het aantal uren college per week is 5 uur. Daarnaast besteden de studenten gemiddeld 11 uur per week aan zelfstudie en aan het schrijven van essays ter afsluiting van de modules. Het rendement van de opleiding in termen van het aantal studenten dat binnen drie jaar is afgestudeerd, lag de laatste paar jaren tussen 65 % en 70 %.

Overwegingen

Het panel acht de toelatingseisen van de opleiding naar behoren. De toelatingsprocedure is in de ogen van het panel stevig en doordacht. Het panel ziet het premasterprogramma wel als enigszins aan de bescheiden kant. Daarom bepleit het panel dit programma duidelijker in te richten in termen van verplicht te bestuderen literatuur en verplicht te maken opdrachten en te overwegen tot enige verzwaaring van dat programma te komen met bijvoorbeeld aandacht voor wetenschapsfilosofie. Het panel onderschrijft het streven naar verscheidenheid in de groep studenten, omdat deze verrijkend kan werken.

Het panel heeft vastgesteld dat het curriculum met de beoogde leerresultaten overeenkomt. Het panel ziet de inhoud van de modules als relevant en stevig en leidend tot het realiseren van de beoogde leerresultaten. Het curriculum is samenhangend en de opdeling in de kernfase, de verdiepingsfase en de specialisatiefase biedt een goede opbouw. De confrontatie van theorie en praktijk in de verschillende modules is waardevol. Het panel beveelt evenwel aan meer differentiatie in paradigma's aan te bieden en de conceptuele, methodologische en abstraherende aspecten van de opleiding verder te expliciteren. Het panel vindt het curriculum nogal breed.

Daarom bepleit het panel meer focus aan te brengen en scherper te omschrijven wat de kernfase omvat. Het panel beveelt aan met name de kernfase minder afhankelijk van gastdocenten te maken en hier de identiteit en de conceptuele en methodologische diepgang van de opleiding toch vooral door de eigen docenten te laten bepalen. Door de kernfase scherper te omschrijven kan in de ogen van het panel ook meer diepgang in de verdiepingsfase worden bereikt. Het panel is te spreken over de methodelijn waarin de studenten ingewijd worden in de verschillende kanten van kwalitatief en kwantitatief wetenschappelijk onderzoek.

Het panel is zeer positief over de deskundigheid van de docenten. Zij zijn veelal gerenommeerde experts op hun vakgebied en ze zijn zeer goed in staat gespecialiseerde onderwerpen over het voetlicht te brengen. Ook heeft het panel veel waardering de modulecoördinatoren, omdat ze de rode draad binnen de modules bewaken. Hun didactische en vakinhoudelijke kwaliteiten zijn goed. Het panel merkt op dat de opleiding kwetsbaar is in het geval van uitval bij modulecoördinatoren.

Het panel beschouwt het didactisch concept en de werkvormen in de opleiding als toereikend. Het opleidingsmanagement stelt naar de waarneming van het panel alles in het werk om de studenten goed te begeleiden in deze voor de studenten zware studie. Het panel stelt voor de lengte van de afstudeerscripties enigszins te beperken met een daartoe vast te stellen maximumomvang. Dat zou de studeerbaarheid van de opleiding wellicht ten goede komen. Het panel beschouwt het rendement van de opleiding als toereikend.

Beoordeling van de standaard

Op grond van de bovenstaande overwegingen is het panel van oordeel dat de opleiding op standaard 2 *Onderwijsleeromgeving* aan de basiskwaliteit voldoet.

3.3 Standaard 3: Toetsing

Standaard 3. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.
--

Bevindingen

Het beleid inzake toetsing en examinering van de opleiding is neergelegd in het toetsbeleid van de opleiding. Dit toetsbeleid is ontleend aan het toetskader van de Erasmus School of Economics en is ook afgestemd op het toetsbeleid van de faculteit van de Technische Universiteit Delft. De examencommissie, die specifiek voor deze opleiding is ingesteld, houdt toezicht op de toetsing en examinering van de opleiding. Daarnaast stelt deze commissie regels op voor het verlenen van cum laude en vrijstellingen en voor het behandelen van gevallen van fraude en plagiaat.

De toetsen van de modules zijn hoofdzakelijk schrijfopdrachten waaronder essays, adviesrapporten, take-home tentamens en case studies. De schrijfopdrachten variëren sterk en omvatten onder meer business cases, strategiebeschrijvingen en netwerkanalyses. In het geval van groepsopdrachten dienen de studenten ook een individuele opdracht te maken. Voor de schrijfopdrachten zijn beoordelingsformulieren opgesteld waarin onder meer de wetenschappelijke inzichten, gebruikte literatuur, argumentatie, toepasbaarheid en reflectie als beoordelingscriteria opgenomen zijn. Aan het einde van zowel de kernfase als de verdiepingsfase wordt studenten een assessment afgenomen om na te gaan of studenten naar de volgende fase kunnen gaan. Assessments zijn gesprekken met een uit een hoogleraar, vertegenwoordiger van het opleidingsmanagement en alumnus bestaande commissie. De gesprekken worden gevoerd op grond van een portfolio waarin de schrijfopdrachten zijn opgenomen en de reflectie van de student op diens vorderingen. Aan het eind van de opleiding geldt de mondelinge verdediging van de masterscriptie als het afsluitende masterexamen.

De studenten voltooien de opleiding met een afsluitend praktijkgericht onderzoek en de neerslag daarvan in de vorm van de masterscriptie. In de zevende module van het curriculum werken de studenten aan het onderzoeksvoorstel. Zij presenteren de tussentijdse resultaten daarvan aan hun medestudenten en aan de docenten. Het onderzoeksvoorstel wordt door twee examinatoren beoordeeld. Tijdens het uitvoeren van het onderzoek en het schrijven van de scriptie worden de studenten individueel begeleid door één van de docenten, die expert is op het betreffende gebied. Ook komen de studenten tijdens terugkomdagen onder leiding van docenten bij elkaar om hun onderzoek te bespreken en onderling te becommentariëren. De beoordeling van de scriptie vindt plaats aan de hand van zowel de schriftelijke rapportage als van de mondelinge verdediging door de student. De beoordeling is in handen van de begeleider, de tweede lezer en een derde lezer, zijnde een lid van de Academische directie. De beoordeling van de scriptie geschiedt aan de hand van een rubrics-beoordelingsmatrix met alle onderscheiden beoordelingscriteria.

Het opleidingsmanagement en de examencommissie hebben maatregelen genomen om de kwaliteit van de toetsing en examinering te waarborgen. Zo benoemt de examencommissie de examinatoren. Ook bestudeert deze commissie ieder jaar de toetsen van de modules met de cijferverdeling daarvan. Ook volgt de examencommissie de gemiddelde cijfers van de masterscripties. De studenten worden vooraf ingelicht over de beoordelingscriteria van de toetsen van de modules.

Overwegingen

Het panel ziet het beleid van toetsing en examinering van de opleiding als stevig en effectief. De examencommissie van de opleiding functioneert volgens het panel goed. Deze commissie heeft een goed beeld van de toetsing en examinering binnen de opleiding en zou haar mening wellicht wat duidelijker naar voren kunnen brengen.

Het panel is op zich positief over de verschillende vormen van schrijfoopdrachten die als toetsvorm ingezet worden. Toch bepleit het panel met name in de eerste modules gebruik te maken van sterker op de toetsing van kennis en inzicht gerichte toetsvormen, zoals schriftelijke tentamens. De toetsing van toepassing van kennis en inzicht kan daar in de latere modules op gebaseerd worden. Het panel waardeert de beoordelingsformulieren voor de schrijfoopdrachten. Het panel ziet de assessments na de kernfase en de verdiepingsfase als zinvolle aanvullende vormen van toetsing.

De begeleiding van de studenten bij de masterscripties is in de ogen van het panel goed ingericht. Het panel waardeert de fasen van het onderzoeksvorstel en het daadwerkelijk schrijven van de scripties die in het traject onderscheiden worden. Het panel staat positief tegenover de beoordeling van de masterscripties, die door drie examinatoren wordt uitgevoerd en die gedaan wordt aan de hand van een goed uitgewerkt beoordelingsformulier.

Het panel ziet de maatregelen van het opleidingsmanagement en de examencommissie voor het waarborgen van de kwaliteit van de toetsing en examinering als afdoende.

Beoordeling van de standaard

Op grond van de bovenstaande overwegingen is het panel van oordeel dat de opleiding op standaard 3 *Toetsing* aan de basiskwaliteit voldoet.

3.4 Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4. De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.
--

Bevindingen

Het panel heeft in totaal vijftien masterscripties van afgestudeerden van de opleiding bestudeerd. Deze scripties hadden uiteenlopende cijfers. De scriptie is de neerslag van een praktijkgericht en interdisciplinair onderzoek naar stedelijke gebiedsontwikkeling waarin het wetenschappelijk onderzoek en de praktijk bij elkaar worden gebracht. De meeste scripties zijn gewijd aan een vraagstuk uit de praktijk. In de scriptie tonen de studenten onder meer aan in staat te zijn een onderzoeksvraag te stellen en te beantwoorden, passende methoden en technieken van onderzoek te vinden en toe te passen, literatuur op het gebied van de scriptie te verwerken, het onderwerp van de scriptie te conceptualiseren, een empirische analyse uit te voeren en een degelijke argumentatie op te zetten.

Het opleidingsmanagement spreekt tweemaal tot driemaal per jaar met de Partnerraad waarin een brede vertegenwoordiging van het relevante werkveld zitting heeft. Daarnaast zijn alumni van de opleiding betrokken bij de opleiding in een actief netwerk van alumni. Dit netwerk reikt jaarlijks de scriptieprijs uit. Alumni nemen ook deel in de assessments binnen de opleiding.

De vertegenwoordigers van het werkveld zijn positief over de opleiding vanuit het oogpunt van de beroepspraktijk. De opleiding biedt in hun ogen de academische en wetenschappelijke verdieping waar organisaties in het werkveld behoefte aan hebben.

Overwegingen

Het panel acht de masterscripties adequaat en kan zich vinden in de beoordeling en becijfering van de scripties door de examinatoren van de opleiding. Voor sommige scripties zou het panel een half punt minder gegeven hebben. Het panel heeft echter geen zicht op de totstandkoming van de scriptie en de zelfwerkzaamheid van de studenten waar het cijfer mede op gebaseerd zijn. Het panel bepleit wel de systematische analyse, conceptualisering en methodologische onderbouwing in de scripties sterker naar voren te laten komen.

Het panel waardeert de wijze waarop en de frequentie waarmee vertegenwoordigers van het werkveld bij de opleiding betrokken worden.

Naar het oordeel van het panel bereiken de studenten aan het einde van de opleiding de beoogde leerresultaten. Het panel stelt daarbij vast dat de studenten in de opleiding flinke stappen in hun ontwikkeling weten te zetten. Het panel ziet de waarde van de opleiding voor het werkveld.

Beoordeling van de standaard

Op grond van de bovenstaande overwegingen is het panel van oordeel dat de opleiding op standaard 4 *Gerealiseerde leerresultaten* aan de basiskwaliteit voldoet.

4. Overzicht van beoordelingen

Standaard	Beoordeling
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
Standaard 3: Toetsing	Voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Opleiding als geheel	Positief

5. Aanbevelingen

In dit rapport zijn enkele aanbevelingen aan de opleiding opgenomen. Deze aanbevelingen worden hieronder samenvattend opgesomd.

- Over het profiel van de opleiding na te denken en de identiteit van de opleiding voor de middellange termijn aan te scherpen.
- Het premasterprogramma duidelijker in te richten in termen van verplicht te bestuderen literatuur en verplicht te maken opdrachten en te overwegen tot enige verzwaring van dat programma te komen.
- Meer differentiatie in paradigma's aan te brengen en de conceptuele, methodologische en abstraherende aspecten van de opleiding, die nu nog impliciet zijn, te expliciteren.
- Meer focus aan te brengen in het curriculum en scherper te omschrijven wat de kernfase omvat waardoor meer diepgang in de verdiepingsfase kan worden bereikt.
- Met name de kernfase minder afhankelijk van gastdocenten te maken en hier de identiteit en de conceptuele en methodologische diepgang van de opleiding toch vooral door de eigen docenten te laten bepalen.
- Met name in de eerste modules gebruik te maken van sterker op de toetsing van kennis en inzicht gerichte vormen van toetsing.
- In de scripties de systematische analyse, conceptualisering en methodologische onderbouwing sterker naar voren te laten komen.

Bijlage: Proces van beoordeling

Evaluatiebureau Certiked VBI heeft het verzoek ontvangen van de Erasmus Universiteit Rotterdam om een beoordeling uit te voeren van de opleiding Master City Developer met het oog op de accreditatie van de opleiding door de NVAO. De beoordeling is uitgevoerd op basis van het beperkte kader voor de opleidingsbeoordeling (Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, september 2018, gepubliceerd in Staatscourant nr. 3198, 29 januari 2019).

Na overleg met de instelling heeft Certiked de beoogde leden van het visitatiepanel uitgenodigd in het panel zitting te nemen. De panelleden hebben daarop positief geantwoord. Het panel bestond uit de volgende personen:

- Prof. dr. G. de Roo, hoogleraar Planologie, Rijksuniversiteit Groningen (voorzitter);
- Prof. dr. ir. E.S. van Leeuwen, hoogleraar Urban Economics, Wageningen Universiteit (panellid);
- Prof. dr. W.G.M. Salet, emeritus hoogleraar Urban and Regional Planning, Universiteit van Amsterdam (panellid);
- A. Weers BBA, student Executive Master of Business Administration, TSM Business School (student-lid).

Als procescoördinator/secretaris namens Certiked trad op drs. W. Vercouteren.

Certiked heeft namens de opleiding de samenstelling van het panel ter goedkeuring voorgelegd aan de NVAO. De NVAO heeft haar goedkeuring verleend.

De vertegenwoordiger van Certiked heeft ter voorbereiding op de visitatie een bezoek gebracht aan de opleiding. Tussen de opleiding en de procescoördinator/secretaris is een planning van werkzaamheden afgesproken. Tijdens het proces van voorbereiding voorafgaande aan het locatiebezoek is met enige regelmaat contact geweest tussen de opleiding en de procescoördinator/secretaris om zaken op elkaar af te stemmen. Daarbij is onder meer overleg gepleegd over de agenda van het locatiebezoek, de opbouw en de structuur van de zelfevaluatie en de onderwerpen die daarin aan de orde zouden moeten komen. De activiteiten zijn uitgevoerd zoals in de planning afgesproken is. De opleiding heeft de agenda voor het locatiebezoek goedgekeurd.

De opleiding heeft een lijst toegezonden van eindwerken van de afgestudeerden van de afgelopen jaren. Uit deze lijsten heeft de procescoördinator/secretaris vijftien eindwerken geselecteerd. Deze selectie is gebaseerd op de verdeling van cijfers die met de verdeling van de cijfers in de oorspronkelijk aangeboden lijst overeenkomt.

De voorzitter van het visitatiepanel en de procescoördinator/secretaris hebben voorafgaande aan het locatiebezoek met elkaar gesproken. De voorzitter is over het profiel van de voorzitter van visitatiepanels ingelicht en heeft zich het profiel eigen gemaakt. De voorzitter en de procescoördinator/secretaris hebben de aanpak van de visitatie besproken en zijn tot afspraken over onder andere de onderlinge taakverdeling gekomen.

De panelleden zijn voorafgaande aan het locatiebezoek ingelicht over het NVAO-beoordelingskader. Daarbij is aan de leden van het panel het Timmermansoog van Certiked ter beschikking gesteld, dat de operationalisering van het NVAO-beoordelingskader is. De voorzitter en de leden van het panel hebben tijdig voorafgaande aan het bezoek de zelfevaluatie met de daarbij behorende bijlagen van de opleiding ontvangen. In de zelfevaluatie was een hoofdstuk van studenten opgenomen. Bij de zelfevaluatie waren

als bijlagen gevoegd documenten over de organisatie van de opleiding en over de vorige accreditatie, het domeinspecifiek kader, de onderwijsvisie, het curriculum, de kwalificaties van docenten, het toetsbeleid, de Onderwijs- en Examenregeling en de rendementscijfers van de opleiding. De expertleden binnen het panel hebben een aantal van de geselecteerde eindwerken toegezonden gekregen.

De procescoördinator/secretaris heeft de panelleden uitgenodigd hun eerste en voorlopige bevindingen en vragen die zij aan de vertegenwoordigers van de opleiding zouden willen stellen, te verzamelen en toe te sturen. De leden van het panel hebben dat gedaan. Voorafgaande aan het locatiebezoek heeft het panel een intern overleg gevoerd. Daarbij hebben de panelleden hun voorlopige bevindingen uitgewisseld, hun bevindingen over de eindwerken onderling gedeeld, de opgestelde vragen doorgenomen en aan de hand van de agenda het locatiebezoek voorbereid.

Het locatiebezoek aan de opleiding vond plaats op 3 maart 2020 en verliep volgens onderstaande agenda. Het panel heeft gesproken met de personen wier functie bij de onderdelen van de agenda is vermeld.

09.00 – 09.45	Decaan, opleidingsdirecteur
09.45 – 11.00	Opleidingsmanagement, academische directie
11.15 – 12.00	Voorzitter examencommissie, leden examencommissie
12.00 – 12.30	Lunch, overleg panel (besloten)
12.30 – 13.00	Open spreekuur
13.00 – 14.00	Docenten, modulecoördinatoren, examinatoren van eindwerken
14.15 – 15.00	Studenten, student opleidingscommissie, alumni
15.00 – 15.45	Vertegenwoordigers werkveld
15.45 – 17.00	Overleg panel (besloten)
17.00 – 17.15	Terugkoppeling bevindingen door voorzitter panel aan opleidingsmanagement
17.15 – 18.00	Ontwikkelgesprek tussen panel en opleidingsmanagement

De opleiding heeft tijdig voorafgaande aan het locatiebezoek de studenten, docenten en medewerkers van de opleiding attent gemaakt op het open spreekuur. Geen personen hebben zich daar gemeld. Tijdens het locatiebezoek heeft de opleiding onder andere ter inzage gelegd: recente verslagen van de vergaderingen van de opleidingscommissie, recente jaarverslagen van de examencommissie en de beschrijving, het studiemateriaal en de toetsen van een aantal modules.

In het besloten overleg aan het einde van het locatiebezoek heeft het panel de bevindingen gewogen en de overwegingen opgesteld op basis van de zelfevaluatie en bijlagen, de eindwerken en de gesprekken tijdens het bezoek. Vervolgens is de beoordeling van de standaarden en de opleiding als geheel opgesteld. Aan het einde van het locatiebezoek zijn de bevindingen van het panel door de voorzitter op hoofdlijnen kenbaar gemaakt aan vertegenwoordigers van de opleiding.

Na het locatiebezoek heeft de procescoördinator/secretaris een conceptrapport van bevindingen, overwegingen en conclusies opgesteld. De leden van het panel hebben daarop hun commentaar gegeven. Nadat de procescoördinator/secretaris deze opmerkingen had verwerkt, heeft hij het conceptrapport voor feitelijke onjuistheden aan de opleiding voorgelegd. Na verwerking hiervan is het definitieve rapport aan het bestuur van de instelling verzonden.